

Editör'den...

Türkiye'nin jeopolitik konumu, Türkiye'yi çevresindeki gelişmeleri hızlı ve analitik bir bakış açısıyla okumaya mecbur kılmaktadır. Küreselleşme olgusu ve bilgi teknolojilerinin baş döndürücü hızı, küresel ve bölgesel dengelerin değişkenliğiyle birleşince; Türkiye'nin bu denklemdeki gelişen rolünü irdelemek önem arz etmektedir. Bu çerçevede, Bilge Strateji dergisinin Güz 2016 sayısında NATO Varşova Zirvesi, Türkiye-ABD ilişkilerinin değerlendirilmesi, Doğu Timor çatışma çözümü süreci, Kıbrıs'ın enerji kaynakları, Çin-Hindistan ilişkileri ve Turgut Özal dönemi Türk dış politikası gibi bölgesel ve küresel konulara değinilmiştir. Bu sayımızda birbirinden farklı iki yorum yazısı, beş makale ve iki kitap incelemesi yer almaktadır.

Dergimizin ilk yorum yazısında Prof. Dr. Nurşin Ateşoğlu Güney, 08-09 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen NATO Varşova Zirvesi'nin sonuçlarını değerlendirmektedir. Güney, Zirve'nin en önemli sonuç bulgularından birinin; artan Rus tehdidi algısıyla NATO'nun 'güven teminatı' yaklaşımından 'caydırıcılık' tedbirlerine doğru doktrinsel değişikliğinin olduğunu öne sürmektedir. Bunun yanı sıra, NATO'nun güney kanadından olan Türkiye'nin diplomatik kanallarla fırsatları lehine çevirmesi gerektiğini salık vermektedir.

Diğer yorum yazısında ise Prof. Dr. Tarık Oğuzlu, ABD'de Obama Dönemi sona ererken 2009 yılından günümüze Türkiye-ABD ilişkilerinin temel noktalarını ele almaktadır. Obama sonrası dönemde de belirli devamlılık unsurlarının olacağına altını çizen Oğuzlu, Avrupa Birliği'nin uluslararası konjonktürdeki yeri ve Batılı olmayan güçlerin yükselmesiyle birlikte incelendiğinde ilişkinin Reel-politik elemanlarla bezeneceğini öngörmektedir.

“Bir Güvenlik Sorunu Olarak Kıbrıs'ın Enerji Kaynakları ve Uluslararası Aktörlerin Politikaları” adlı ilk makalede Yrd. Doç. Dr. Serdar Örnek ve Baransel Mızrak, Doğu Akdeniz bölgesindeki potansiyel enerji rezervleri nedeniyle, özellikle 2000'li yıllardan sonra bölgeye karşı uluslararası ve bölgesel aktörlerin tutumlarını incelemektedir. Bu bağlamda, Örnek ve Mızrak, GKRY'nin faaliyetleri ve Türkiye ile KKTC'nin bu gelişmeler karşısındaki tutumunu analiz ederken, uluslararası aktörlerin de yaklaşımlarını vurgulamaktadır. Yazarlar, Türkiye'nin ilgili uluslararası hukukla paralel şekilde daha aktif bir münhasır ekonomik bölge politika geliştirmesi gerektiğinin önemini belirtmektedirler.

Dr. Erkan Tosun “Turgut Özal'ın Ekonomi Odaklı Dış Politikası: Yunanistan'a Yönelik “Zeytin Dalı” Diplomasisi Örneği” başlıklı makalesinde, Turgut Özal döneminde öne çıkan Türk dış politikasında gelenekselleşmiş olan siyaset ve güvenlik odaklı dış politika yaklaşımı yerine ekonomi odaklı yaklaşımı değerlendirmektedir. Bu doğrultuda, örnek olay olarak Özal'ın Yunanistan'a yönelik “zeytin dalı” diplomasisini karşılıklı bağımlılık çerçevesinde incelemektedir.

Dr.Murat Aydemir, Kopenhag Okulu'nun güvenlikleştirme teorisi çerçevesinde, İsrail'in İnan politikasını incelemektedir. Bu bağlamda yazar, İsrail'in Yahudi soykırımıyla ilgili tarihsel altyapısının İnan'ın nükleer programını güvenlikleştirmesine temel oluşturduğunu tartışmaktadır.

Dr. Yusuf Çınar "Çatışma Sürecinden Devlet İnşasına: Doğu Timor" adlı makalesinde Doğu Timor sorununu tarihsel perspektifte inceleyerek iki bölümde analiz etmektedir. Yazar, Doğu Timor'un 1975 yılında Endonezya tarafından ilhakını ilk bölüm olarak değerlendirmekte, BM'nin devlet inşa sürecine müdahil olmaya başlamasını ise ikinci kısım olarak görmektedir. Çınar, tarihsel süreçte çatışmanın arka planını izah ederken her iki dönemde de değişmeyen temel unsurun bölgedeki insan hakları ihlallerinin olduğunu belirtmektedir.

"Adalet Kavramı Kapsamında Geçmişle Hesaplaşma Ve Uzlaşma: Türkiye" adlı makalesinde ise Yrd. Doç. Dr. Ali Fuat Gökçe toplumsal uzlaşma ortamının iki taraflı yüzleşmeyle ve adil bir şekilde, demokratik kazanımlarla yapılmasını önermektedir. Türkiye'de bazı ölkelerde benzerleri bulunan "hakikat komisyonu" kurularak geçmişle yaşananlarla ilgili olarak bir sürecin işletilebileceğine vurgu yapmaktadır.

Bu sayının kitap değerlendirmeleri bölümünde; Can Zengin, Henry Kissinger tarafından yazılan "World Order" kitabını ve Kerim Manuel İbrahim ise Marc Lynch'in "The New Arab Wars: uprisings and anarchy in the Middle East" adlı kitabını tahlil ederek dergimize katkıda bulunmuşlardır.

Dergideki makalelerin, yorumların ve değerlendirmelerin okuyucuya faydalı olmasını ve uluslararası literatüre katkıda bulunmasını dilerim.

Prof. Dr. Atilla SANDIKLI
BİLGESAM Başkanı